

Bemærkninger til Forslag til Inatsisartutlov nr. xx af xx om forskningsrådgivning og bevilling af forskningsmidler.

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Overordnet baggrund:

Forslaget er udarbejdet med baggrund i et ønske om at fremme og styrke grønlandsk forskning forankret i Grønland. Forslaget hjemler oprettelsen af et forskningsråd i Grønland, der ses som det væsentligste redskab til at opfylde det i forslaget angivne formål.

Et forskningsråd er nødvendigt eksempelvis for at varetage uddeling af forskningsmidler, bistå Naalakkersuisut i forskningspolitiske og forskningsstrategiske spørgsmål, varetage Grønlands forskningspolitiske interesser i Rigsfællesskabet overfor forskningsråd i Færøerne og Danmark, bistå Danmark ved uddeling af danske finanslovsmidler til Arktisk forskning, og varetage Grønlands interesser overfor andre landes forskningsråd i internationale samarbejder.

Intentionen er at forslaget skal muliggøre etableringen af et forskningsråd af høj international videnskabelig kvalitet, med brede beføjelser, der kan fremme forskning, innovation og iværksættervirksomhed, såvel som at udøve centrale rådgivende, strategiske og bevillingsmæssige funktioner for Naalakkersuisut.

Til sammenligning har Danmark adskillige råd, der dækker disse områder (Danmarks Forskningspolitiske Råd, Det Frie Forskningsråd, Det Strategiske Forskningsråd, Rådet for teknologi og innovation og Udvalgene vedrørende Videnskabelig Uredelighed). Færøerne, Island og Norge derimod har hver især et enkelt forskningsråd, henholdsvis Granskingarráðið - The Faroese Research Council, RANNÍS - Icelandic Centre for Research, og Norges Forskningsråd.

Forskningsrådet kaldes Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (Grønlands Forskningsråd, Greenland Research Council), men omtales i det følgende som "Rådet".

Hovedlinjerne i lovforberedelsen

Forberedelsen af forslaget blev indledt af Departementet for Uddannelse og Forskning på initiativ fra Medlem af Naalakkersuisut for Uddannelse, Forskning og Nordisk Samarbejde med baggrund i nedlæggelsen af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland (KVUG), ved udgangen af 2012. Departementet lavede det første udkast til loven, på baggrund af de ønsker der kunne være til forskningsrådgivning og fordeling af forskningsmidler med inspiration fra lignende retsregler indenfor den nordiske retstradition.

Dette første udkast blev forelagt Selvstyrets øvrige departementer til kommentering på et internt konsultationsmøde tirsdag den 30. oktober 2012. På mødet deltog udover Departementet for Uddannelse og Forskning, Formandens departement, Departementet for Sundhed samt Departementet for Finanser. Endvidere har Råstofdirektoratet bidraget med høringssvar på udkastet.

På baggrund af dette interne konsultationsmøde, blev udkastet til forslaget revideret. Dette andet udkast dannede grundlag for afholdelse af eksternt konsultationsmøde med repræsentanter for grønlandske forskningsinstitutioner, forskningsmiljøer, sektorforskningsinstitutioner, innovationsinstitutioner og interesseorganisationer den 14. december 2012. På mødet blev baggrunden for forslaget gennemgået, hvorefter forslaget blev gennemgået og diskuteret. På baggrund af erfaringer og tilbagemeldingerne på dette konsultationsmøde blev lovforslaget revideret. Det reviderede lovforslag blev sendt i ekstern høring. På baggrund af indkomne høringssvar blev det nu foreliggende forslag udarbejdet.

2. Hovedpunkter i forslaget

a) Gældende ret

Forskningsrådgivning i Grønland har primært været varetaget med hjemmel i de danske regler om forskningsrådgivning i lov om forskningsrådgivning m.v., lovbekendtgørelse nr. 1064 af 6. september 2010 og af Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, som er nedlagt med udgangen af 2012.

Støtte til forskning inden for sundhedsområdet er reguleret ved Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 39 af 1. december 1993 om støtte til sundhedsvidenskabelig rådgivning. Bekendtgørelsen hjemler, at der i forbindelse med vurdering af en ansøgning kan anvendes sagkyndig bistånd.

Forskningsrådgivning på sundhedsområdet varetages i øjeblikket af Grønlands Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd, som blev oprettet i 1997 af Grønlands Hjemmestyre inden for Landsstyremrådet for Sundhed, Miljø og Forskning. Rådet ligger i dag under Departementet for Sundhed og Infrastruktur. Rådet skal styrke Grønlands sundhedsforskning og bidrage til den offentlige debat om forskning. Rådet reguleres via rådets vedtægter og forretningsorden, begge dateret marts 2004. Grønlands Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd uddeler midler til sundhedsvidenskabelig forskning. Ligeledes har Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland parallelt hermed uddelt midler til sundhedsvidenskabelig forskning.

Ligeledes skal det nævnes, at der eksisterer et Videnskabsetisk udvalg for Sundhedsvidenskabelig forskning i Grønland, med sekretariat under Landslægeembedet.

b) Forslaget

Forslaget omfatter de overordnede formål med loven, oprettelsen af Rådet, Rådets opgaver, sammensætning og aflønning, Rådets juridiske status og finansiering, Rådets virke og ikrafttrædelsesbestemmelser.

2.1 Forslagets formål

Forslaget har til formål at fremme og styrke grønlandsk forskning forankret i Grønland til gavn for det grønlandske samfund. Til fremme af forslaget formål, er det fundet hensigtsmæssigt at foreslå oprettelsen af et forskningsråd, der kan understøtte forslaget formål.

2.2 Nunatsinni Ilisimatusarnermik Siunnersuisoqatigiit (Grønlands Forskningsråd, Greenland Research Council)

Forslaget indeholder hjemmel til oprettelsen af Rådet. Rådet har til opgave at realisere lovens formål. Rådet er et tværfagligt sammensat råd, som har til opgave at rådgive Naalakkersuisut i forskningsspørgsmål, samt bistå Naalakkersuisut ved uddeling af forskningsmidler. Rådet er et uafhængigt forvaltningsorgan og har selvstændig bevillingskompetence, men skal i sit virke søge at realisere de overordnede forskningspolitiske målsætninger fastlagt af Naalakkersuisut. Rådet kan endvidere på eget initiativ tage emner op af forskningspolitisk og forskningsstrategisk interesse, Rådet kan endvidere identificere forskningsrelaterede problemstillinger og kommunikere disse til Naalakkersuisut.

Rådets foreslås sammensat med medlemmer, så alle væsentlige forskningsinstitutioner, forskningscentre og forskningsmiljøer er repræsenteret i Rådet.

Det er endvidere hensigten at iværksætter- og innovationsmiljøet skal være repræsenteret i Rådet.

Oprettelsen af Rådet er i praksis en hjemtagelse af forskningsrådgivningen til Grønland, idet de opgaver, som tidligere har ligget i fælles grønlandsk/dansk regi i Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, med dette forslag vil blive varetaget af Rådet.

Endvidere giver oprettelsen af Rådet mulighed for på længere sigt at samle al forskningsrådgivning i dette råd.

Det er også hensigten, at Rådet kan være centrum i en samling af Selvstyrets forskningsmidler i en pulje, med henblik på at øge effektiviteten af Selvstyrets finansiering af forskning i Grønland. Departementet for Sundhed og Infrastruktur uddeler for eksempel midler til sundhedsrelateret forskning, og Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug uddeler midler til Upernaviarsuk forsøgsstation (under en årlig resultatkontrakt). Det vil være op til en fremtidig debat, hvorvidt sådanne midler kunne samles under Rådet for at få skabt en sammenhængende koordination og prioritering af forskningsmidlerne.

2.3 Fremhævelse af iværksætter- og innovationsmiljøer

Som nævnt ovenfor er det hensigten, at iværksætttermiljøer og dermed erhvervslivet bliver involveret i Rådet, for at medvirke til kommercialisering af ny viden genereret i Grønland, for eksempel i form af opstart af nye virksomheder startet af forskere eller studerende.

Det skal dog understreges, at formålet med at sætte iværksættervirksomhed på dagsordenen for forskningsrådet, i første omgang er at skabe mere dynamiske og innovative forskningsmiljøer i Grønland, for eksempel ved afholdelse af iværksætterkonkurrencer, opretning af forskerparker, eller på anden vis. Dette forventes at kunne have en positiv afsmittende effekt på kvaliteten af forskningen såvel som de videregående uddannelser, og kan måske også være en positiv faktor ved rekruttering eller fastholdelse af forskere.

Den mulighed, der er, for at involvering af iværksætttermiljøet i Rådet kan resultere i opstart af nye forskningsbaserede virksomheder, anses dog for at være et mere langsigtet mål, som formentlig vil kræve yderligere tiltag for at etablere optimale rammebetingelser.

Afslutningsvis skal nævnes, at fremme af iværksættervirksomhed og entreprenørskab anses relevant og attraktivt for alle videnskabelige områder.

2.4 Videnskabsetisk bedømmelse – ikke med i forslaget

Grønland har i øjeblikket ikke nogen videnskabsetisk lovgivning, og er heller ikke dækket af danske love på dette område. Derfor er forslaget udarbejdet, så det ikke forhindrer Rådet i at agere på det videnskabsetiske område. Videnskabsetisk bedømmelse er dog et stort og komplekst område, der vil kræve separat lovgivning, og det er derfor ikke specifikt en del af forslaget. Hensigten er senere at fremsætte separat videnskabsetisk lovgivning. Opdelingen i en lov der omfatter forskningsrådsgivning og en lov, der omfatter videnskabsetik er valgt for klart at skelne mellem disse 2 områder. Den videnskabsetiske rådsgivning varetages i dag i Det Videnskabsetiske Udvalg for Sundhedsvidenskabelig Forskning i Grønland. Dette udvalg fortsætter sit virke. Det er da også på det sundhedsvidenskabelige område, at langt hovedparten af de videnskabsetiske problemstillinger forventes at optræde.

2.5 Etablering af biobanker – ikke med i forslaget

Etablering af biobanker (samlinger af humanbiologisk materiale til forskning- og kommercielt formål) er ikke en del af forslaget.

Biobanker af ikke-humanbiologisk materiale er til dels dækket af Landstingslov nr. 20 af 20. november 2006 om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes, at oprettelsen af Rådet som et minimum vil medføre følgende udgifter:

Ansættelse af 1 AC-fuldmægtig til Rådets sekretariat – kr. 400.000 pr. år.

Sekretariatsmedarbejderen vil organisatorisk være tilknyttet Departementet for Forskning.

Medarbejderen vil have til opgave at forberede sagsbehandlingen til Rådets møder, varetage den praktiske afvikling af Rådets møder, implementere Rådets beslutninger, administrere forskningsbevillinger givet af Rådet, udarbejde Rådets dokumenter eksempelvis forskningspolitiske dokumenter eller beskrivelse af grønlandske forskningsprogrammer til hvilke der indbydes ansøgere, koordinere Rådets kommunikation med andre forskningsråd og eksterne samarbejdspartnere, opretholde Rådets hjemmeside, stå for rådets kommunikationsaktiviteter med henblik på at sikre at forskningsresultater kommer til offentlighedens kendskab, deltage i møder med andre forskningsråd og eksterne samarbejdspartnere, udarbejde budget for Rådet og udarbejde Rådets årsrapport med videre.

Endvidere vil sekretariatsmedarbejderen være ansvarlig for den løbende kommunikation med forskningsinstitutionerne i Grønland, og vil også skulle koordinere Rådets virke med forskningsinstitutioner i Danmark.

Sekretariatsmedarbejderen vil endelig skulle koordinere Rådets virke overfor Nordisk Råds og EU's forskningsprogrammer, som udgør en væsentlig del af forskningsfinansieringen i Grønland.

Da Rådets medlemmer kan rekrutteres fra hele verden, og da Rådet formentlig skal samarbejde med internationale samarbejdspartnere, er det fundet hensigtsmæssigt at afsætte et beløb til dækning af omkostninger til rejseaktivitet, honorar, dagpenge og indkvartering i forbindelse med Rådets mødevirksomhed.

Ved 4 årlige møder samt en årlig studietur, forventes det, at udgiften til rejser udgør i størrelsesordenen 20 returrejser mellem Grønland og andre destinationer, svarende til kr. 150.000.

Derudover skal Rådets medlemmer honoreres i henhold til gældende satser for rådsmedlemmer der ikke er medlem af Inatsisartut, jf. § 18 i Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om Vederlag mv. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret mv. med senere ændringer.

Satsen udgør ca. kr. 1.700,- pr. mødedag pr. medlem. Samlet pris 8 medlemmer X 4 møder X 2 dage X 1.700,- rundet op til kr. 110.000.

Endvidere skal medlemmer af Rådet, som kommer udenbys fra have fri logi samt dagpenge. Logi opgøres til kr. 1000 pr. overnatning og dagpenge fastsættes til ca. 480,- pr. dag.

Ved anslået 3 udenbys medlemmer af Rådet medfører dette omkostninger i størrelsesordenen 3 medlemmer X 4 møder X 2 dage X (1000+480) afrundet til kr. 40.000.

Endelig skal alle Rådets medlemmer have dagpenge og logi i forbindelse med studierejse. 8 medlemmer X 4 dage X (1000+480), afrundet til kr. 50.000.

Det nedlagte KVUG har haft udgifter til medlemskab af European Polarboard og International Arctic Science Committee. Hvis Rådet indtræder som medlem i samme organisationer vil dette medføre en årlig udgift på anslået kr. 150.000.

Udgifter til ekstern evaluering af ansøgninger, nedsættelse af ad-hoc udvalg, konsultation af eksterne råd eller eksperter, oversættelse af dokumenter, tryk af materiale beror på det faktiske omfang heraf. Der er i det samlede overslag indregnet kr. 100.000 til disse aktiviteter.

Den samlede bevilling for at dække driften af Rådet anslås derfor at blive kr. 1.000.000.

Under udarbejdelsen af forslaget har uformelle kontakter til Færøernes forskningsråd og sekretariatet for den tidligere Kommission for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland bekræftet, at en bevilling i denne størrelsesorden er påkrævet for administrationen af Rådet. Sekretariatet for den tidligere Kommission for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland anses for en relevant sammenligning, da Rådet essentielt overtager dette nedlagte organs forpligtigelser og beføjelser. Færøernes forskningsråd (Granskingarráðið) anses for en relevant sammenligning, da dette råd har stort set samme størrelse som planlagt for Rådet.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det er forhåbningen, at etableringen af Rådet vil have en langsigtet positiv effekt på erhvervslivet, ved at iværksætter- og innovationsmiljøer engageres i Rådet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Rådet har til opgave at fremme og styrke grønlandsk forskning forankret i Grønland til gavn for det grønlandske samfund. Det forventes således, at Rådet sikrer, at midler bevilges til forskningsprojekter indenfor humaniora, samfundsvidenskab og naturfag, som vil have positive effekter på for eksempel miljø, natur, folkesundhed, uddannelse, samfundsudvikling med videre.

6. Konsekvenser for borgerne

Rådet har blandt andet til opgave at øge formidlingen af forskningsresultater til offentligheden.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Ingen

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har været i høring i perioden 13. juni til og med 18. juli 2013 hos følgende høringsparter:

Individuelle eksperter

Professor Minik Rosing

Institutioner i Danmark:

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser, Styrelsen for Forskning og Innovation

Kontoret for Arktis

Arktisk Ambassador

Institutioner i Grønland:

Upernaviarsuk forsøgsstation

Ilisimatusarfik / Grønlands Universitet

Pinngortitaleriffik/ Naturinstituttet (incl. klimacentret)

Nunatta Katersugaasivia Allagaateqarfialu - Grønlands Nationalmuseum og Arkiv

Asiaq - Greenland Survey

Issitumi Teknikkikkut Paasissimasat pillugit Ilinniarfik - ARTEK – Center for Arktisk Teknologi

Oqaasileriffik/ Sprogsekretariatet

Grønlandsbankens Erhvervsfond

Greenland Business A/S

Greenland Venture

Grønlands Arbejdsgiverforening

SIK Sulinermik Inuussutissarsiuqartut Kattuffiat

NUSUKA (Organization of Greenlandic Employers)

NunaOil

Grønlands Innovationscenter

Inuit Circumpolar Council ICC

KNAPK Association of Fishers and Hunters in Greenland

Kanukoka Grønlandske Kommuners Landsforening

Naatsorsueqqissaartarfik - Grønlands Statistik

Landslægeembedet

Sundhedsvidenskabelige Forskningsråd under Departementet for Sundhed og Infrastruktur

Det Videnskabetiske Udvalg for Sundhedsvidenskabelig Forskning i Grønland (sekretariat ved Landslægeembedet)

Grønlands SAO (Senior Arctic Official) ved Arktisk Råd

Formandens Departement, NSN

Departementet for Boliger, Natur og Miljø

Departementet for Finanser og Indenrigsanliggender

Departementet for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Sundhed og Infrastruktur
Departement for Familie og Justitsvæsen
Departementet for Uddannelse, Kirke, Kultur og Ligestilling

Høringssvarene og forslagens lovtekniske gennemgang har givet anledning til nogle få ændringer i forslaget og bemærkningerne til forslaget.

Det er i forslagens § 6, nr. 3 tilføjet, at lokal og traditionel viden indgår som en del af relevante nationale og internationale erfaringer og tendenser.

Det er i forslagens § 10, stk. 1 tilføjet, at proceduren for indstilling af kandidater til Rådet offentliggøres.

Bestemmelsen om, at Naalakkersuisut kan afsætte Rådets medlemmer samlet, hvis Rådet eller dets medlemmer handler i modstrid med sine beføjelser, er udgået.

I forslagens § 17, stk. 2 er muligheden for at Rådet kan hemmeligholde dagsorden og referat under henvisning til forskningspolitiske hensyn udgået.

I forslagens § 18, stk. 2 er det tilføjet, at forretningsordenens bestemmelser om habilitet kan være mere restriktive end de habilitetsregler, der er fastsat i landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

I forslagens § 18, stk. 3 er sidste led i sætningen udgået. Der var heri anført, at eksisterende råd, nævn eller udvalg, der konsulteres, derved får status som ad hoc udvalg for Rådet.

I forslagens § 20 er stk. 2. udgået. Bestemmelsen fastsatte, at klager over retlige mangler i forbindelse med Rådets afgørelser kan indbringes for Naalakkersuisut.

Der er herudover foretaget enkelte rettelser af redaktionel karakter. Om de foretagne ændringer i bemærkningerne til forslaget henvises til det som bilag 1 til bemærkningerne vedlagte høringssvarnotat. Det fremgår tillige af høringssvarnotatet, hvem der har afgivet høringssvar.

Bemærkninger til forslagens enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen fastlægger lovens formål. Der er lagt vægt på, at det er grønlandsk forskning forankret i Grønland, der skal fremmes og styrkes. Ved ”grønlandsk forskning forankret i

Grønland" forstås forskning, som i væsentlig grad udføres og styres af lokale forskere, dvs. forskere, som bor i Grønland.

Ligeledes lægges der vægt på, at forskningen skal være til gavn for samfundet. Med dette menes, at forskningen adresserer væsentlige samfundsmæssige behov og udfordringer, og at resultaterne fra forskningen forventes at kunne bidrage til løsning af de samme samfundsmæssige behov og udfordringer.

Til stk. 2

Det er fundet hensigtsmæssigt at lave en opremsning af de områder, som kan tænkes dækket af lovens formål, jf. stk. 1. Bestemmelserne i nr. 1-7 er derfor en liste over områder, som loven tilsigter at tilgodese.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget § 7, stk. 1, nr. 3, som giver Rådet vide kompetencer til at påtage sig nødvendige opgaver, som ligger indenfor forskningsområdet. Ved en vurdering af, om Rådet bør påtage sig en given opgave, bør det dog i hvert enkelt tilfælde vurderes, hvorvidt opgaven ligger indenfor eller i nær tilknytning til lovens overordnede formål jf. § 1, stk. 1 og 2.

Når der i stk. 2, nummer 1-7 anvendes ordet forskning, skal det særligt bemærkes, at ordet anvendes som samlebetegnelse for alle aktiviteter indenfor forskningsområdet, herunder også rekruttering og uddannelse af forskere.

Til de enkelte numre i § 1, stk. 2, bemærkes følgende:

- 1) Et af forslaget formål er at skabe grundlag og betingelser for en forøgelse af omfanget af forskningsaktiviteterne og forskningens kvalitet. Dette forventes at have en afsmittende effekt på kvaliteten af de forskeruddannelser, der udbydes. Begrebet forskeruddannelse skal forstås i bredest mulig forstand, og kan f.eks. være uddannelse af Ph.d.- eller postdoc-studerende, men også uddannelse af studerende på bachelor-, kandidat- og masterniveau.
- 2) Rådet, som i det væsentligste skal realisere forslaget formål, vil naturligt have en koordinerende og prioriterende funktion i forhold til forskningsindsatsen. Dette er en følge af, at Rådet har bevillingskompetence og i øvrigt har brede beføjelser på forskningsområdet. Det er dog væsentligt, at Rådets arbejde følger de overordnede forskningspolitiske målsætninger, som anført i forslaget § 6, stk. 1, nr. 1. Indenfor disse overordnede forskningspolitiske målsætninger vil Rådet have et frirum til at koordinere og prioritere indenfor forskningsområderne.
- 3) Forslaget tilsigter at styrke Grønlands deltagelse i internationalt forskningssamarbejde. Ved internationalt samarbejde menes samarbejde med forskningsråd, bevilgende instanser og iværksætterorganisationer udenfor Grønland. Andre eksempler på "internationalt forskningssamarbejde" er Grønlands deltagelse i Arktisk Råd og Nordisk Råd.

- 4) Forsknings samarbejde indenfor Rigsfællesskabet fremhæves, da dette repræsenterer et specielt område, og Rådets rolle og gennemslagskraft her forventes at være særlig stor.
- 5) Ved styrkelsen af samarbejdet mellem offentlig og privat forskning menes, at Rådets medlemmer i kraft af deres personlige ekspertviden, organisatoriske tilhørsforhold samt netværk, kan skabe grundlag og betingelser for en øget kobling mellem den forskning, som bedrives ved forskningsinstitutioner, og den forskning og udvikling, der udføres i private virksomheder.
- 6) Bestemmelsen beskriver forslagetets fokus på innovation og iværksættervirksomhed, således at forskningen i højeste grad er til nytte for det grønlandske samfund. Ved kommercialisering skal forstås, at forsknings- og innovationsindsatsen på et givet tidspunkt kan danne grundlag for eksempelvis patentering, opstart af virksomheder samt etablering af arbejdspladser og dermed resulterende indtjening.
- 7) Bestemmelsen anfører, at Rådet skal medvirke til en større formidling af forskningsindsatsen til offentligheden. Dette kunne eksempelvis ske via massemedier, via Rådets hjemmeside, eller via internetbaserede sociale medier.

Til § 2

Bestemmelsen afgrænser lovens anvendelsesområde. Dette forslag skal som udgangspunkt regulere alle forskningsrelaterede aktiviteter på tværs af Selvstyrets ressortområder. Dette omhandler ikke erhvervsfremmemidler og andre udviklingsmidler, som ikke er egentlige forskningsmidler.

Det er dog ikke hensigten, at forslaget skal erstatte regulering på områder, hvor der allerede eksisterer lovgivning, eller hvor der fremadrettet lovgives. Det vil for eksempel ikke være muligt at udføre visse opgaver indenfor råstofområdet, i det omfang disse aktiviteter er reguleret i henhold til Inatsisartutlov nr. 7 af 7. december 2009 om mineralske råstoffer og aktiviteter af betydning herfor (Råstofloven).

Afgrænsningen betyder ikke, at alle aktiviteter indenfor råstofområdet er udelukket. Det er alene aktiviteter, som i henhold til Råstofloven skal reguleres af denne lov. Det vil være muligt at støtte, formidle, styrke og koordinere forskning i og omkring råstofområdet, i det omfang forskningen ikke specifikt er reguleret i henhold til Råstofloven.

De samme forhold gør sig gældende i forhold til eksempelvis biologiske ressourcer, som er reguleret i henhold til Landstingslov nr. 20 af 20. november 2006 om kommerciel og forskningsmæssig anvendelse af biologiske ressourcer.

Også på sundhedsområdet foreligger der aktuelt regler om støtte til sundhedsvidenskabelig forskning. Disse regler er fastsat i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 39 af 1. december 1993 om støtte til sundhedsvidenskabelig forskning.

Til § 3

Bestemmelsen hjemler oprettelsen af Rådet. Det er fundet hensigtsmæssigt at definere, at Rådet er et forvaltningsorgan, således at Rådets afgørelser uomtvisteligt henhører under Landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning samt Landstingslov nr. 9 af 13. juni 1994 om offentlighed i forvaltningen. Dette sikrer klarhed over Rådets forvaltningsretlige status. Bestemmelsen definerer også, at Rådet er uafhængigt. Hermed menes, at Rådet er uafhængigt i sit virke. Denne uafhængighed skal ses i sammenhæng med stk. 2, hvori fastsættes, at Rådet ikke er underlagt instruktionsbeføjelse fra Naalakkersuisut. Rådet er dermed ikke et selvstændigt organ med egne midler og beføjelser, men er alene uafhængigt i sit virke.

Bestemmelsen opregner de arbejdsopgaver, som anses for Rådets primære ved Rådets oprettelse. Arbejdsopgaverne kan løbende udvides under hensyntagen til bestemmelserne i forslaget § 1, § 6, nr. 9 samt § 7, stk. 1, nr. 3. Det antages derfor, at Rådets opgaveportefølje henover tid vil afspejle det samlede behov, der er for forskningsrådgivning.

Dette forslag har til formål at hjemtage samtlige opgaver, som hidtil har været varetaget af den nedlagte Kommission for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, som i al væsentlighed var et forskningsrådsorgan under det danske forskningsministerium, med grønlandsk deltagelse.

Til stk. 2

Bestemmelsens fastlægger, at Rådet ikke er underlagt Naalakkersuisut i sin rådgivning og sit øvrige virke. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 5, stk. 1, således at Naalakkersuisut kan fastsætte de ydre rammer for Rådets virke, men ikke har direkte indflydelse på Rådets virke og den rådgivning, Rådet giver. Naalakkersuisut kan ikke fremme eller hindre enkeltsager i Rådet, men kan alene fastlægge de ydre rammer, herunder den økonomiske ramme, som Rådet skal virke indenfor. Bestemmelsen skal sikre Rådet størst mulig autonomi i varetagelsen af de opgaver, Rådet har.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastlægger, at Rådet har kompetence på alle forskningsområder. Med alle forskningsområder menes alle videnskabelige områder (f.eks. samfundsvidenskab, humaniora og naturvidenskab, herunder alle områder der ligger i krydsfeltet mellem disse, f.eks. pædagogik og uddannelsesvidenskab), såvel som alle andre områder, hvor forskning er involveret.

Det er tilsigtet at give Rådet mulighed for at agere bredt indenfor forskningsområdet. Der er valgt denne formulering frem for en liste over områder, da forskningsområdet løbende ændrer sig, og det hurtigt kunne blive utidssvarende at lave en udtømmende liste over forskningsområder, som Rådet kunne dække. Dækningen af samtlige forskningsområder kan opnås enten ved Rådets selvstændige virke, eller ved hjælp af nedsættelse af ad-hoc udvalg på de områder, hvor Rådet ikke selvstændigt har kompetence.

Bestemmelsen fastlægger endvidere, at Rådet ikke kan påtage sig opgaver, som er reguleret via anden lovgivning. Dette svarer til de begrænsninger, som gælder for hele forslaget. Se herom under bemærkningerne til § 2.

Til § 4

Bestemmelsen fastlægger, at Rådet er det primære instrument til opfyldelsen af lovens målsætninger.

Til stk. 2

Udover at Rådet, i stk. 1, pålægges at realisere lovens formål, pålægges Rådet også en forpligtelse til at rådgive Naalakkersuisut om forskning. Der er ikke fastsat konkrete retningslinjer for, hvordan den rådgivning skal finde sted, idet det påregnes, at der bedst tages stilling til dette i hvert enkelt tilfælde.

Bestemmelsen tilsigter ikke, at Naalakkersuisut kan benytte Rådet som rådgivere i daglige eller løbende sager. Det er hensigten, at Naalakkersuisut kan benytte Rådet som rådgivende organ i forbindelse med fastlæggelse af principielle eller strategiske overvejelser vedrørende forskningsområdet. Dermed kan Rådet supplere de forskningspolitiske og forskningsrelaterede administrative kompetencer, som findes i Departementet for Forskning, og Rådet må forventes at interagere tæt med departementet for eksempel i forbindelse med departementets lovgivende arbejde, eller i forbindelse med større spørgsmål af væsentlig samfundsmæssig interesse. Pligten til at yde forskningsrådgivning skal ses i sammenhæng med muligheden for, at Rådet kan høres om forskningspolitiske spørgsmål, som fastsat i forslagets § 7, stk. 2. Forskellen ligger i det væsentligste i, at Naalakkersuisut kan afkræve Rådet et svar i medfør af reglerne i forslagets § 4, stk. 2, hvorimod Rådet kan få mulighed for at blive hørt, jf. forslagets § 7, stk. 2.

Til § 5

Her defineres, at Rådet er ansvarlig overfor Naalakkersuisut for "sit virke". Hermed menes, at Rådet er ansvarlig for sin overordnede virksomhed overfor Naalakkersuisut. Der tilsigtes ikke, at Naalakkersuisut kan detailregulere Rådets virksomhed eller pålægge Rådet bestemte fortolkninger eller vurderinger i sit daglige virke. Det er Rådets ansvarlighed i forhold til opfyldelsen af forslagets og Rådets formål, samt overholdelsen af de økonomiske rammer, som bestemmelsen tilsigter at regulere.

Til stk. 2

For at sikre, at Rådet informerer Naalakkersuisut om sit virke, fastsættes det, at Rådet årligt udarbejder en rapport. Det fastsættes endvidere, at denne rapport skal offentliggøres, så enhver med

interesse for forskningsområdet kan orientere sig om Rådets arbejde. Rådet kan, eventuelt i samarbejde med Naalakkersuisut, selv fastlægge omfanget og detaljeringsgraden af den årlige rapport. Rapporten må dog antages at være udarbejdet så fyldestgørende, så den giver et retvisende billede af Rådets aktiviteter. Der er ikke fastlagt en dato for afleveringen af rapporten, idet Rådet selv kan fastlægge denne i sin forretningsorden. Det må dog forventes, at den årlige rapport fra Rådet udkommer med ca. 1 års mellemrum.

Til § 6

Bestemmelsen angiver rammerne for de målsætninger, Rådet skal opfylde i sit virke. Nr. 1-9 er en udtømmende opremsning af de opgaver, som Rådet pålægges ved oprettelsen af Rådet. Det vil sikkert være relevant med en løbende prioritering af Rådets arbejde på de 9 områder, men som udgangspunkt udgør de 9 numre det arbejde, som Rådet skal bestride i løbet af et år. Det vil i vid udstrækning være Rådet selv, der prioriterer sin indsats på tværs af områderne, idet Rådet dog er ansvarlig for sit virke overfor Naalakkersuisut.

Det er ved alle Rådets opgaver vigtigt, at Rådets forretningsgange og beslutninger er transparente, uvildige, og i overensstemmelse med højeste internationale standarder. Dette gælder særligt i forbindelse med Rådets bevillingsfunktion.

Forskningsråd i andre lande bruger nogle gange ekstern evaluering ved bedømmelse og prioritering af forskningsmidler. Dette betyder, at ansøgninger om forskningsmidler evalueres af eksterne (udenlandske) eksperter. Finansielle forhold må forventes at begrænse denne mulighed for Rådet.

Til de enkelte numre i § 6, stk. 1, bemærkes følgende:

- 1) Bestemmelsen fastlægger, at det er Naalakkersuisut, der overordnet fastlægger de forskningspolitiske målsætninger og retningslinjer, og at det er disse målsætninger og retningslinjer, som Rådet skal realisere.
- 2) Samtidig med, at Rådet skal realisere målsætninger og retningslinjer i henhold til nr. 1, kan Rådet også optræde som Naalakkersuisuts rådgiver på forskningsområdet. Det vil dog være op til Naalakkersuisut at vurdere, i hvor stort omfang Naalakkersuisut ønsker Rådets input til disse overordnede overvejelser.
- 3) Bestemmelsen sikrer, at Rådets arbejde har både nationalt og internationalt udsyn. Bestemmelsen fastlægger, at Rådet skal holde sig orienteret om den nyeste viden samt de nyeste erfaringer og tendenser på nationalt og internationalt plan. Med formuleringen ”herunder lokal og traditionel viden” er det tilsigtet, at lokal og traditionel viden generelt anerkendes som værende relevant i forskningsmæssig henseende. Lokal og traditionel viden kan både være den nedarvede viden fra generation til generation, egne observationer, erfaringer og evner, samt fremtidig viden, der giver en helhedsorienteret opfattelse af vore omgivelser, hvordan systemer virker, og hvad der forårsager hændelser. Vidensholdere af lokal og traditionel viden kan f.eks. være med til at identificere

videnshuller, samt identificere forskningsrelaterede indsatsområder af strategisk interesse for fremtiden.

4) Bestemmelsen fastlægger, at en af Rådets roller er prioritering af indkomne ansøgninger i forhold til tildeling af forskningsmidler. Prioriteringen vil afhænge af forskningsprogrammet, som ansøgningerne er stilet til, idet prioriteringen vil relatere sig til de offentliggjorte ansøgningskriterier for forskningsprogrammet, jf. § 6, stk. 1, nr. 6. Ved uddeling af såkaldte "frie" forskningsmidler fokuseres der typisk på projektets videnskabelige kvalitet, mens der ved uddeling af såkaldte "strategiske" forskningsmidler fokuseres på det strategiske område, som Naalakkersuisut ønsker støttet.

5) Det er hensigten, at Selvstyrets forskningsmidler, i det omfang disse midler ikke er belagt med særlige restriktioner, samles. Grunden hertil er, at få, større, fokuserede forskningsprogrammer antages at have større forskningsmæssig og samfundsmæssig gennemslagskraft og nytte, end mange små og spredte forskningsprogrammer.

6) Åben konkurrence på basis af offentliggjorte kriterier vil sige, at der er en høj grad af offentlighed omkring ansøgnings- og bevillingsprocessen, samt at ansøgning om midler sker i en konkurrencesituation med andre forskere. Bestemmelsen sikrer to ting: For det første at bevilgede forskningsmidler går til projekter af den højeste kvalitet (det bedste projekt vinder konkurrencen). For det andet en høj grad af gennemsigtighed i forhold til ansøgnings- og bevillingsprocessen vedrørende forskningsbevillinger, der ikke er offentlige basisbevillinger.

7) Bestemmelsen er en direkte forlængelse af forslaget § 1, stk. 2, nr. 7, som her genfindes som en af Rådets eksplicite opgaver.

8) Bestemmelsen pålægger Rådet at foranledige, at forskningsindsatsen, forskeruddannelserne og forskningsmiljøerne i Grønland følges og evalueres. Det er ikke hensigten, at Rådet selv udfører denne evaluering, idet dette ville bringe Rådet i en inhabilitetssituation, da Rådet jo selv er med til at opbygge forskningsindsatsen, forskeruddannelserne og forskningsmiljøerne i Grønland, men Rådet foranlediger, at evalueringen udføres af tredjepart.

9) Bestemmelsen fastlægger, at Rådet kan pålægges forskningsrelaterede opgaver af Naalakkersuisut. Der er ikke fastlagt nedre eller øvre grænser for omfanget af disse opgaver, idet disse må fastlægges i dialog mellem Naalakkersuisut og Rådet. Det er dog intentionen, at Rådets opgaver generelt skal være forenelige med medlemmernes status og fuldtidsbeskæftigelse som internationale forskere eller iværksættere.

Til § 7

Bestemmelsen åbner for, at Rådet selvstændigt eller efter anmodning kan påtage sig opgaver, som ikke er omfattet af § 6. Det vil være Rådet selv, der afgør, om Rådet finder det nødvendigt at påtage sig bestemte opgaver udover de opgaver, Rådet er pålagt. Nr. 1 og 2 sætter endvidere fokus på Rådets kommunikation med Naalakkersuisut. Det skal særligt bemærkes, at det ikke er defineret, hvem der kan anmode Rådet om at påtage sig opgaver. Dette skyldes, at anmodninger til Rådet i

princippet kan fremsættes af enhver person, myndighed eller juridisk enhed, som har interesse herfor. Det vil dog suverænt være Rådet, som bestemmer, om det ønsker at påtage sig opgaven.

Nr. 3 giver Rådet mulighed for at påtage sig enhver opgave indenfor forskningsområdet, som Rådet finder nødvendig. Bestemmelsen er formuleret, så Rådet har størst mulig frihed til at påtage sig relevante opgaver ud fra en formodning om, at forskningsområdet løbende vil undergå forandringer, som kræver, at Rådet har mulighed for at agere i forhold til nye situationer eller muligheder på dette område. Bestemmelsen er dermed med til at sikre fleksibilitet i forhold til Rådets handlemuligheder, og vil reducere behovet for løbende opdatering af lovgivningen med henblik på at give Rådet yderligere kompetencer.

Til stk. 2

Bestemmelsen definerer, at Rådet kan være høringspart i alle forskningspolitiske spørgsmål. Bestemmelsen er medtaget, da der ikke findes generelle retsregler for, hvordan høringsrunder over forslag skal gennemføres, og har til formål at legitimere Rådet som væsentlig høringspartner på forskningsområdet. Dette skal ses i lyset af, at Rådet er et nationalt, uafhængigt forvaltningsorgan, og formentlig vil være det enkeltstående råd i Grønland, som besidder den største kollektive viden på forskningsområdet.

Til § 8

Rådets størrelse fastsættes til 8 medlemmer, hvoraf 1 medlem er formand, og et medlem er næstformand. Antallet 8 er fremkommet efter afholdelse af eksternt konsultationsmøde 14. december 2012, hvor en af konklusionerne var, at 8 medlemmer er minimum for at tillade bred repræsentation fra forskningsområder med aktive og førende forskere på internationalt niveau, samtidig med at iværksætter- og innovationsområdet også kan blive repræsenteret i Rådet.

Til stk. 2.

Udpegningen af Rådet foretages af Naalakkersuisut. At Rådets medlemmer udpeges i ”deres personlige egenskab” betyder, at de enkelte medlemmer udnævnes i kraft af en samlet vurdering af deres faglige kompetencer og erfaring. Rådsmedlemmerne repræsenterer i Rådet altså personlige faglige kompetencer og erfaring, og ikke den institution hvor de er ansat eller tilknyttet. Rådet tillægges kompetence til at udpege Rådets næstformand, som det er sædvanligt.

Til stk. 3

Bestemmelsen definerer bredt, at det er grønlandske institutioner, centre og miljøer indenfor forskningsområdet der har indstillingskompetence. Endvidere tillægges iværksætter- og innovationsmiljøer indstillingskompetence. Disse miljøer omfatter fx innovationscentre, investorer, erhvervsråd, individer og forskere med iværksætter erfaring. For at tage højde for fremkomsten af nye forskningsområder, er det fundet hensigtsmæssigt at formulere bestemmelsen bredt, således at

nye forskningsområder eller forskningsinstitutioner også kan blive berettiget til at indstille kandidater til Rådet.

I bestemmelsens 2. punktum fastlægges det, at det er Naalakkersuisut, der bestemmer hvem der kan indstille kandidater, samt at der skal være offentlighed omkring hvilke institutioner og organisationer, der kan indstille kandidater. Bestemmelsen fastsætter, at dette offentlighedsprincip omfatter offentliggørelse af en liste over de indstillingsberettigede organisationer. Offentliggørelsen vil i praksis formentlig finde sted på Rådets hjemmeside. Rådets sekretariat kan i øvrigt offentliggøre listen, hvor sekretariatet finder det hensigtsmæssigt. Listen bør dog altid være opdateret og offentligt tilgængelig på Rådets hjemmeside.

Til stk. 4

Der er, med bestemmelsen i stk. 3, lagt vægt på, at det er grønlandske forskningsinstitutioner, forskningscentre og forskningsmiljøer samt grønlandske iværksætter- og innovationsmiljøer, der kan indstille kandidater. Dette er dog ikke ensbetydende med, at det er grønlandske kandidater, der skal indstilles. Den indstillende enhed kan frit indstille enhver kandidat, som enheden opfatter som bedst egnet til at varetage Rådets opgaver - uanset nationalitet. Dette formuleres eksplicit i stk. 4.

Til stk. 5

Det ønskes, at Rådets medlemmer samlet set har meget stor erfaring indenfor forskning samt kendskab til grønlandske forhold. Dette er centralt for Rådets løsning af sine opgaver, samt Rådets troværdighed. Ved vurderingen af, om medlemmerne er anerkendte forskere på internationalt niveau, vil det fx være relevant med en vurdering af antallet af publikationer i internationale medier for forskning samt en vurdering af igangværende eller tidligere forskningsprojekters internationale tilsnit. Ved vurderingen af, om medlemmerne har kendskab til grønlandske forhold, kan ophold i Grønland, samarbejde med institutioner eller virksomheder i Grønland samt ansættelser med tilknytning til Grønland indgå i bedømmelsen.

Til § 9

Bestemmelsen tilsikrer, at Rådets sammensætning dækker de fagområder, som er repræsenteret i Grønland.

Til stk. 2

Listen på 5 områder dækker de områder, som ved forslagetets fremsættelse er dækkende for de repræsenterede forskningsområder i Grønland. Områderne er nævnt i overskriftsform, hvilket betyder, at det enkelte område skal tolkes så bredt som muligt. Det vil i praksis formentlig være muligt at kategorisere nye forskningsområder ind under et af de 5 områder, som er nævnt i stk. 2. Der vil tillige være områder som ligger i et krydsfelt mellem de nævnte 5 områder, eksempelvis

pædagogik og uddannelsesvidenskab. Sådanne områder er således dækket af flere af de nævnte 5 områder.

Selvom medlemmer indstilles til Rådet fra et fagområde, er medlemmerne fortsat medlem af Rådet i kraft af deres personlige egenskab, jf. § 8, stk. 2, 1. punktum. Der er i øvrigt ikke taget stilling til, hvilken uddannelse, tilhørsforhold eller fagkombination der konstituerer repræsentation af de enkelte områder – blot at området skal være repræsenteret.

Til § 10

Bestemmelsen giver beføjelser til Rådets sekretariat til at sikre, at relevante organisationer kan indstille kandidater til Rådet. Bestemmelsen hindrer ikke, at organisationerne frit kan indgå alliancer for at fremme bestemte kandidater til Rådet, idet udpegningskompetencen dog fortsat ligger hos Naalakkersuisut.

Af hensyn til ønsket om en åben og transparent indstillingsprocedure er det præciseret, at proceduren skal offentliggøres.

Til stk. 2

For at sikre en høj grad af gennemsigtighed, skal kandidater til Rådet oplyse om eventuelle interessekonflikter i forhold til den mulige udpegningsperiode til hvervet som medlem af Rådet. Her bør kandidaterne iagttage et forsigtighedsprincip, så alle potentielle interessekonflikter belyses, selv hvis konflikten af kandidaten regnes som ubetydelig.

Til § 11

Bestemmelsen fastsætter udpegningsperioden for Rådets medlemmer til 3 år. Perioden på 3 år foreslås for at sikre en balance mellem kontinuiteten i Rådets arbejde, overfor behovet for løbende at kunne udpege nye medlemmer til Rådet.

Til stk. 2

Bestemmelsen sikrer, at medlemmer af Rådet kan genudpeges. Der er ikke fastsat begrænsninger i muligheden for at kunne genudpege medlemmer af Rådet. Det vil således være op til Naalakkersuisut at vurdere, hvorvidt et medlem skal genudpeges, når udpegningsperioden udløber. Genudpegningsproceduren sker efter samme procedure, som fastlægges efter reglerne i forslaget § 10. Dette sikrer den bredest mulige gruppe af kandidater til Rådet. Denne bestemmelse åbner blot for, at siddende medlemmer af Rådet kan forblive i Rådet, hvis Naalakkersuisut finder dette mest hensigtsmæssigt.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter, hvordan der skal forholdes, hvis et medlem af en eller anden årsag ønsker at trække sig ud af Rådet, eller hvis et medlem afsættes af Naalakkersuisut med hjemme i forslaget § 12, stk. 2.

Ved et medlems selvvalgte tilbagetrækning skal Naalakkersuisut udpege et nyt medlem. For at sikre at genudpegning kan ske hurtigt, er det foreslået, at udpegning skal ske ud fra de seneste indstillinger til Rådet. Det nye medlem udpeges for den resterende del af perioden, således at medlemmets deltagelse i Rådet revurderes på samme tid, som det sker for de øvrige medlemmer.

Til § 12

Bestemmelsen giver Naalakkersuisut mulighed for at afsætte et medlem af Rådet, hvis det enten overtræder sine beføjelser eller viser sig uværdig til at være medlem af Rådet.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med stk. 2, hvori uenigheder kan dokumenteres. Det vil formentlig være sædvanligt at få dokumenteret en uenighed først, for at præcisere rammerne for Rådets virke, før der skrives til afsættelse af et medlem..

Der er ikke i bestemmelsen fastsat, hvad der kan gøre et medlem uværdig, idet der er tale om en vurdering, som er dynamisk, forstået på den måde, at vurderingen må tage udgangspunkt i den til enhver tid værende opfattelse af, hvad der i almindeligt omdømme gør en person uværdig til bestridelse af hvervet. Der vil i denne forbindelse med de fravigelser, der følger af forholdets natur, kunne tages udgangspunkt i de forhold, der tillægges vægt ved vurderingen af fortabelse af valgbarhed i landstingsloven om valg til Grønlands Landsting, Inatsisartutloven om Inatsisartut og Naalakkersuisut og Forretningsordenen for Inatsisartut. Udover disse forhold vil det være naturligt at se på forhold, som har særlig betydning i relation til rådsmedlemmernes faglige virke, herunder eksempelvis om et medlem har gjort sig skyldig i videnskabelig uredelighed.

Det antages i relation til medlemmernes værdighed, at de indstillende organer i forbindelse med indstillingen af kandidater til udpegelse uden særlig lovmæssig forpligtelse hertil foretager en værdighedsbedømmelse som et led i vurderingen af kandidatens egnethed som medlem af Rådet. Der er derfor ikke fastsat en procedure for værdighedsvurdering i forbindelse med udpegelse af medlemmerne.

Til stk. 2

Bestemmelsen hænger sammen med stk. 1, og giver mulighed for at dokumentere, at der består en uenighed mellem Naalakkersuisut og Rådet om Rådets beføjelser eller virke. Dokumentationen af en uenighed bør ske på betryggende vis, for eksempel som angivet i Rådets mødeprotokol.

Dokumentationen af en uenighed har til hensigt at sikre historikken i eventuelle uenigheder, således at disse kan følges og afklares af Naalakkersuisut i samarbejde med Rådet. Bestemmelsen sikrer, at Rådet såvel som Naalakkersuisut har mulighed for at dokumentere omstridte områder, sager og afgørelser med præcedensdannende virkning.

Til § 13

Bestemmelsen henviser til den gældende lovgivning om vederlag til ikke-Inatsisartutmedlemmer, der udøver hverv i udvalg, nævn og repræsentationer på selvstyrets vegne. Bestemmelsen, der henvises til, nævner ikke specifikt råd, men det fremgår af bestemmelsens bemærkninger, at råd også er omfattet af bestemmelsen. Et eventuelt honorar til Rådets formand skal i henhold til disse regler, fastsættes af Naalakkersuisut. Den tidligere formand for Kommissionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland, fik ca. kr. 50.000 (2013 niveau) i vederlag.

Til § 14

Bestemmelsen fastlægger Rådets finansiering. Det er landskassen, der finansierer Rådets virke. Det betragtes som uhensigtsmæssigt, hvis Rådet skulle have mulighed for at drive indtægtsdækket virksomhed, da dette kunne afstedkomme interessekonflikter i forhold til Rådets funktion og opgaver.

Til stk. 2.

Rådets bevilling fastsættes på finansloven som en løbende bevilling, hvis størrelse regelmæssigt kan tages op til overvejelse i forbindelse med de årlige finanslovsforhandlinger.

Til § 15

Til brug for den årlige finanslovsproces skal Rådet årligt afgive et forslag til Rådets budget for det kommende finansår. Rådet afgiver samtidig et forslag til, hvor stort landskassens tilskud skal være for dette år. De to tal vil formentlig være overensstemmende. Budgetforslaget skal indrettes, så Naalakkersuisut kan se Rådets forslag til aktivitetstal fordelt på overordnede områder. Budgettet og forslaget til tilskuddet aflægges overfor Naalakkersuisut, tids nok til at det kan komme med i betragtning ved vedtagelsen af det følgende års finanslov. Denne vedtages normalt på efterårssamlingerne. Procedure og tidsfrist for budgetlægning og forslag til tilskud fastlægges af Naalakkersuisut.

Til § 16

Bestemmelsen fastlægger, at Rådet følger samme finansår som Selvstyrets øvrige enheder. Tilsvarende skal Rådet følge samme regnskabspraksis.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastlægger, at Rådets regnskab revideres af Grønlands Selvstyres revision. Regnskabet er dermed underlagt den samme kontrol som Selvstyrets øvrige enheder.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastlægger, at det er Naalakkersuisut, der har bemyndigelse til at godkende Rådets regnskab, samt at Rådets regnskab aflægges efter en tidsfrist fastsat af Naalakkersuisut. Denne tidsfrist vil formentlig følge tidsfristen for resten af Selvstyrets enheder. Tidsfristen for aflæggelse af regnskab er, ved forslagets fremsættelse, udgangen af marts måned hvert år.

Til stk. 4.

Bestemmelsen fastlægger, at Rådet skal offentliggøre sit regnskab, når dette er godkendt. Der stilles ikke formkrav til denne offentliggørelse, idet Rådet frit kan vælge metoden. Rådet bør dog vælge en metode til offentliggørelse, så flest mulige borgere, institutioner, miljøer og virksomheder, som er interesseret i Rådets virke, med lethed kan orientere sig om Rådets regnskab. Uanset valg af metode, bør offentliggørelse som minimum finde sted elektronisk ved opslag på Rådets hjemmeside.

Til § 17

Bestemmelsen fastsætter den mindste mødeaktivitet, som Rådet skal afholde. Udgangspunktet er, at der mindst skal afholdes to møder om året. Rådet fastsætter i øvrigt selv frekvensen og antallet af møder, samt hvornår på året disse placeres. Der er ikke offentlig adgang til Rådets mødevirksomhed, men referat og dagsordner fra Rådets møder vil normalt være offentligt tilgængelige.

Til stk. 2

Rådet kan bestemme, at referater og dagsordner helt eller delvist skal hemmeligholdes. Bestemmelsen er medtaget, primært for at give Rådet mulighed for at beskytte den intellektuelle ejendomsret for de ansøgere, som modtager afslag på støtte. Disse ansøgere kan have en interesse i, at ansøgningen hemmeligholdes, af hensyn til ansøgerens mulighed for senere at kunne kommercialisere et forskningsprojekt eller ansøge om forskningsmidler andre steder.

Et andet eksempel på dagsordenpunkter, som kan holdes uden for referat, er behandlingen af sager indeholdende personfølsomme oplysninger.

Af hensyn til offentlighedsprincippet, bør udgangspunktet være, at Rådet offentliggør referater og dagsordner. Der skal foreligge væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser, for at Rådet kan beslutte af hemmeligholde referater eller dagsordner. Såfremt det er muligt at offentliggøre dele

af referatet eller dagsordenen, skal Rådet vælge dette, således at hemmeligholdelse forbeholdes ovennævnte hensyn.

Til § 18

Bestemmelsen fastlægger, at Rådet selv fastsætter sin forretningsorden, som dog skal godkendes af Naalakkersuisut. Der skal være vægtige grunde til, at Naalakkersuisut ikke kan godkende Rådets forretningsorden.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastlægger de områder, som forretningsordenen skal indeholde regler om. Forretningsordenens omfang og de områder denne dækker, udover de områder der skal medtages jf. denne bestemmelse, fastlægges af Rådet selv. Det er dog særligt vigtigt, at habilitet adresseres forsvarligt i forretningsordenen. Det vil være af stor vigtighed for Rådets legitimitet og anseelse, at Rådet fastsætter habilitetsregler af international standard. Rådets habilitetsregler bør formentlig have samme høje standard som reglerne for sammenlignelige forskningsråd i eksempelvis Norge, Island, Færøerne og Danmark. Det skal endvidere bemærkes, at habilitetsregler indenfor forskningsrådgivning og forskningsbevilling ofte er mere restriktive end de almindelige offentligretlige habilitetsregler, hvorfor der i bestemmelsen også er givet mulighed for at fravige disse i skærpende retning

Til stk. 3

Bestemmelsen giver mulighed for, at forretningsordenen indeholder regler om nedsættelse af forretningsudvalg samt dette udvalgs beføjelser. Bestemmelsen er ikke i modsætning til de beføjelser vedrørende forretningsorden, som Rådet har i henhold til stk. 2, men skaber hjemmel til oprettelsen af et forretningsudvalg, som kan virke på Rådets vegne. Et eventuelt forretningsudvalgs beføjelser bør fastlægges præcist i forretningsordenen, så der ikke opstår tvivl om forretningsudvalgets kompetencer og rækkevidden af forretningsudvalgets fuldmagt.

Til § 19

Bestemmelsen fastsætter, at Rådet kan nedsætte Ad-hoc udvalg, når det er hensigtsmæssigt for Rådets virke. Et ad-hoc udvalg er et midlertidigt udvalg, som normalt vil have en begrænset periode at virke i og derefter opløses. Nedsættelsen af ad-hoc udvalg kan begrundes med et ønske om, at kun dele af Rådet deltager i arbejdet ud fra resursehensyn, eller det kan begrundes ud fra et ønske om at inddrage udefrakommende forskere i Rådets arbejde i kraft af deres specialviden. Ad-hoc udvalgene giver dermed mulighed for at få adgang til en viden, som ligger udover den viden, Rådets medlemmer samlet set besidder.. Det kunne eksempelvis være relevant at nedsætte et ad-hoc udvalg i forbindelse med udarbejdelse af strategiske forskningsprogrammer indenfor specialiserede indsatsområder.

Til stk. 2

Det er op til det samlede Råd at beslutte i hvor stort omfang det er hensigtsmæssigt at benytte ad-hoc udvalg, og disse udvalg kan oprettes og nedlægges ved Rådets beslutning. Det er Rådet, der fastlægger, hvilke emner og områder det enkelte ad-hoc udvalg skal behandle. Det er ligeledes Rådet, der fastlægger ad-hoc udvalgets størrelse, sammensætning og virke. Eventuelle omkostninger til ad-hoc udvalgene skal afholdes indenfor Rådets egen bevillingsramme.

Til stk. 3

Bestemmelsen giver Rådet mulighed for at konsultere råd, nævn og udvalg i Grønland eller i resten af verden, med henblik på at få adgang til viden eller erfaring, som Rådets medlemmer ikke selv besidder. I samarbejdet med eksterne råd, nævn og udvalg finder de offentligtretlige regler, om muligheden for og begrænsningerne i forhold til videregivelse af information, anvendelse. Dette betyder, at den tavshedspligt, som offentlige forvaltningseenheder normalt er underlagt, tilsvarende finder anvendelse i forhold til samarbejdet med ad-hoc udvalg. Dette kan betyde, at problemstillinger i visse tilfælde skal forelægges i en form, så indholdet ikke kan henføres til enkeltpersoner, men dette anses ikke for at være hindrende for Rådets virke.

Til § 20

Bestemmelsen fastsætter, at Rådets afgørelser er endelige og dermed ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Dette skyldes, at en væsentlig del af den forvaltningsvirksomhed, som Rådet vil udføre, er relateret til fordeling af forskningsmidler. Her vil fordelingen være forankret i en konkret vurdering og prioritering, som Rådets medlemmer foretager. Vurderingen vedrørende en prioritering af midler på forskningsområdet, ligger indenfor Rådets kompetencer. Hvis Rådets afgørelser kunne indbringes for en anden myndighed, ville dette underminere Rådets kompetence til at træffe afgørelser ud fra en samlet prioritering af ansøgningerne.

Til § 21

Bestemmelsen fastsætter, at Rådets sekretariatsfunktion varetages af Naalakkersuisut. Bestemmelsen fastsætter ikke nærmere, hvorledes sekretariatsfunktionen skal varetages. Dette giver mulighed for en udvidende fortolkning af bestemmelsen. Der vil således være mulighed for at delegere sekretariatsfunktionen ud til et ressortområde i Selvstyret, eller under en anden offentlig myndighed. Naalakkersuisut kan endvidere træffe beslutning om, at Rådets sekretariat oprettes som selvstændig enhed.

Det vil formentlig, ved Rådets oprettelse, være Departementet for Forskning, der varetager sekretariatsfunktionen på vegne af Naalakkersuisut.

Til § 22

Bestemmelsen angiver ikrafttrædelsestidspunktet, som er fastsat med henblik på snarest at realisere oprettelsen af Rådet. Dette skal ses i lyset af behovet for oprettelsen af en ny model for den måde, der kan ydes forskningsrådgivning og uddeles midler til forskning i Grønland, og at dette behov opfyldes snarest.